

NAISSAARI

Opetuskäyttö

Valtakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö, tehdashistoria, Keitele-Päijänne-kanava, voimalaitos.

Kuvaus

Vaajakoskella Päijänteen ja Leppäveden välissä sijaitseva Naissaari on kulttuurihistoriallisesti kiehtova kokonaisuus Vaajakosken virran varrella, jossa yhdistyvät luonto, nähtävyydet ja kulttuuri.

Naissaari on 400 metriä pitkä ja leveimmillään 200 metriä. Loivamäki saaren keskellä kohoaa noin 10 metrin korkeudelle vedenpinnasta. Valtatiet 4, 9, 13, ja 23 ylittävät Vaajavirran Naissaaren eteläosan kautta.

Saarta kiertää historiallinen polku kohdetauluineen. Saarella on mm. kahvila, päiväkotia, antiikkimyymälä ja Naissaaren näyttämön kesäteatteri. Naissaaren itäpuolella Vaajavirran toisella puolella sijaitsee Uimalanniemi, jossa on uimaranta.

Saaren länsipuolella sijaitsee merenkulkulaitoksen ylläpitämä Päijänne-Keitele-kanavan alin ja vilkkaimmin liikennöity sulkua. Itäpuolella on Suur-Savon Sähkön omistama vesivoimalaitos ja kalaportaat. Vanha vesivoimalaitos toimii näyttely- ja tapahtumapaikkana nimellä [Wanha Woimala](#). Se rakennettiin v. 1920 ja oli käytössä vuoteen 1940 saakka. Kaksikerroksinen voimalarakenne on toiminut viimeiset kymmenen vuotta kulttuuri-, taid- ja tapahtumatilana.

Varassaessa on 1800- ja 1900-luvuilla toiminut useita puunjalostusalan tuotantolaitoksia. Norjalainen liikemies Johan Salvesen perusti Haapakosken sahan Vaajakoskelle 1800-luvulla. Vuonna 1916 Suomen Osuuskauppojen liitto (SOK) hankki omistukseensa Vaajakosken teollisuusalueet ja pyöritti jo v. 1920 tulitikkua-, makeis-, virvoitusjuoma-, harja- ja puunjalostustehtästä sekä sahaa. Tehtäsalueen monipuolisuutta kuvaa hirsiarkkitehtuuri, höyrysahan pajarakenne sekä 1930-luvun funkista edustavat kerho ja johtajan asunto. Vuosina 1917-1918 rakennetun rautatieaseman ympäristöön keskittyvät Pandan makeistehtas (rakennettu vuosina 1920-1928), vuonna 1939 valmistunut naulatehtas sekä hallinto- ja varastorakennukset.

Opasteet ja palvelut

Kahvilan osoite on Naissaarentie 2, 40800 Vaajakoski. Wanhan Woimalan osoite on Konttisentie, 40800 Vaajakoski. Naissaarta kiertää historiapolku opastetauluineen omatoimista tutustumista varten. Tutustumisreitistä Kanavuoren luontopolulle ja takaisin on olemassa [ulkoilukartta](#).

Naissaaren näyttämö järjestää dramatisoituja Naissaaren opastuskierroksia. Opastetulle kierrokselle voidaan ottaa kerralla n. 30 hlöä. Kierros tutustuttaa alueen historiaan kaskujen ja tarinoiden ryydittämänä. Lisätiedot ja tilaukset: Naissaaren Näyttämö ry/Markku Helmola, puh. 0400 231 579.

Lähteet

[Jyväskylän kaupunki](#)

<http://www.ymparisto.fi/default.asp?node=17835&lan=fi#a1>

Kuva: <http://www.jkl.fi>

Kuva: Vesahjär

